

ՄԿՏ-Երկծայրի Սուրը

Վերջերս Լոս Էնձրիս կատարած այցիս՝ բարերադրությունը ունեցայ հանդիպելու “Մելգոնեան Սանուց եւ Բարեկամներու” ընկերներու: Տպաւորիչ եղաւ ինծի համար ականատես ըլլալ այն սեղմ գործակցութեան ոգիին որով թէ՛ երիտասարդ թէ՛ ալ տարեց ընկերներ հրահրուած են գործի՝ մեզի եւ մեր ազգին սիրելի Մելգոնեան Նաստատութեան (ՄԿՏ) պահպանման լուծով:

Որքան որ Մելգոնեանցիի մեր ընտանեկան հարաբերութիւններուն մէջ սիստեմատիկութիւնը եւ համագործակցութիւնը հասարակ երեսոյթ է՝ ներկայի գործունէութիւններուն դրդապատճառը ուրախ առիթով մը չէ:

ՆԲԸՄ՝ իրայատուկ տրամաբանութեամբ որոշեց ՄԿՏ՝ն դադրեցնել գոյութենէ: Այս ծրագրուած քայլը ոչ՝ միայն Մելգոնեան եղբայրներու կտակը ոտնակոխ կ'ընէ՝ այլ Նայ ազգային ինքնութեան եւ աւանդութեանց դէմ հարուած մը տուած կրլլայ:

ՄԿՏ Միջազգային Սանուցը այս հարցը խիստ լրջութեամբ կը դիմաւորէ, արդէն իսկ պէտք եղած իրաւագիտական միջոցներով շարժումի անցած ենք ՆԲԸՄ՝ի աններելի որոշման դէմ: Կարելի է երեսակայել արդեօք նիւթական եւ ժամանակի աննախընթացա՞ծ ու անպէտ կորուստը երկուստէ: Ներկայ կացութիւնը նոյնիսկ այս ուշ ժամուն կարելի է փրկել՝ եթէ ՆԲԸՄ՝ յօժարի հրաժարիլ իրենց կործանարար ուղղիէն:

Այս կացութեան փրկութիւնը սակայն չ'իրագործուիր ՄԿՏ՝ի գոյատեւութիւնը սակարկութեան սեղանին վրայ բերելով: Այս կացութեան փրկութիւնը չ'կայանար ՆԲԸՄ՝ի եւ իրենց աններելի որոշման կողմնակից յօթուածագիրերու ներկայացուցած անհիմն պատճառաբանութիւններու ձանձրանալի կրկնումներով ժողովուրդը եւ մեզ համոզել ջանալով:

Այս պատճառաբանութիւններուն հեղինակները՝ ՄԿՏ՝ի կալուածները ծախելու կրքախառն մտասեւեռումով՝ բոլորովին կուրացած կ'երեւին Մելգոնեան եղբայրներու հիմնական ծրագրին՝ յստակօրէն յայտնուած իրենց կտակին մէջ՝ նկատմամբ ՄԿՏ՝ի:

Կտակին ամբողջութիւնը թորելի է հետեւեալ երկու հատուածներուն մէջ.

ա- ՆԲԸՄ՝ը գործունէութիւնէ դադրելու պարագային ՄԿՏ՝ի պատասխանաւ- տուութիւնը փոխանձելի է Նայաստանի Կայթողիկոսին միջոցաւ յանձնախումբի մը՝ որ կարող եւ փափաքով է Նաստատութեան շարունակական գոյութիւնը ապահովել:

բ- Կարապետ աղա Մելգոնեանի 700.000.00 անգլիական սթերլինի (շուկներու համաձայն ոսկեղրաս) նուիրատուութիւնը 1925 թուականին- առընթեր մէկ մղոն քառակուսի հողային կալուածին՝ պարտ է պահուիլ դրամատան մը մէջ՝ ուրկէ գոյացած տոկոսն է որ միայն Նաստատութեան ծախսերուն համար պիտի գործածուի:

Վերելի առաջին հատուածը որեւէ մէկուն՝ ներարեալ ՆԲԸՄ՝ին՝ չ'արտօներ Նաստատութիւնը փակել, վաճառել կամ ընել այն ինչ որ հաճոյ կը թուի հոգաբարձու մարմնին:

Իսկ երկրորդ հատուածը յստակօրէն կը նշէ հիմնադրամին անձեռնմխելի բնոյթը: Ուրեմն կտակին տրամադրութեանը համաձայն ՄԿՏ՝ն ոչ՝ նիւթական անձուկ պայմաններու, ոչ՝ ալ փակուելու դեկնածու դիրքի մէջ մնալու հիմն ու պատճառ ունի: Թէ՛ ՄԿՏ՝ն կը գտնուի մխրճուած այս ցաւալի կացութեան մէջ՝ մենք միայն ՆԲԸՄ՝ն է որ կը տեսնենք այս բեմադրութեան հեղինակներն ու պատասխանատուները:

Մելգոնեանը փակելու որոշումով ՀԲԸՄ՝ը իրենց իրաւասութեան սահմաններէն դուրս քայլ նետած դիրքի մէջ կը գտնուին:

ՄԿՏ՝ի հոգաբարձութիւնը ՀԲԸՄ՝ի յանձնուեցաւ՝ Կարապետ Մելգոնեանի, Պոլսոյ Պատրիարքարանի եւ ՀԲԸՄ՝ի միջեւ կնքուած երրեակ համաձայնութեամբ սը: ՀԲԸՄ՝ը ոչ՝ լիազորութիւն ոչ՝ ալ ինքնակոչ որոշումներու ազատութիւնը կը վայլէ ՄԿՏ՝ն սահուան դատաւարտելու: ՄԿՏ՝ի փակումը ըստ Կտակին՝ խնդրոյ առարկայ չկրնար ըլլալ:

ՀԲԸՄ՝ին գործակից՝ Հաստատութեան փակման բարիքներուն փողը հնչող յօդուածագիր անձեր մեզ կը թելադրեն դադրեցնել “ձեխարձակումները” Բարեգործականին դէմ: Հետաքրքրական է թէ ժայրարձակումներով մեզի սիրելի 80 ամեայ ՄԿՏ՝ն քարերու կոյտի սը վերածելու նպատակը հետապնդողներ զգայուն դառնած են ձեխարձակումներու: Կը փափաքիմ նաեւ անմիջապէս յիշել թէ մեր միակ նպատակը Կտակին լրիւ պաշտպանութիւնն է՝ երբէ՛ք ձեխարձակում կամ զգացականէն դրդուած:

Սոյն յօդուածագիրները որոնք կ'ենթադրենք ՀԲԸՄ՝ի տեսակէտներն են որ կը յայտնեն, կը ներկայացնեն զանազան անհիմն ու անփաստելի գաղաբարներ որպէս իրական ու արդարանալի պատճառներ ՄԿՏ՝ն փլատակելու իրենց զգացական որոշումով:

Յաճախ կ'ըսուի թէ պէտք է զատորոշենք ՀԲԸՄ՝ը իր կեդրոնական վարչութիւնէն քանզի որոշումներու պատասխանատուները վարչութեան անդամներն են: Այս տեսակէտը անկասկած ընդունելի պիտի ըլլար մեզի եթէ ՀԲԸՄ՝ի մասնաձիւղերը մասնույի հանրային յայտարարութիւններով կեդրոնական վարչութեան որոշման դէմ դիրք առած ըլլային: Երախտապարտութեամբ տեղեակ ենք Կիպրոսի, Զուիցերիոյ մասնաձիւղերուն եւ որոշ անհատ անդամներու հրաժարական դիրքաւորումը կեդրոնական վարչութեան աններելի քայլին դէմ: Ուրեմն այս տուեալներուն հենելով մեր միակ եզրակացութիւնը հետեւեալն է. ՀԲԸՄ՝ի ընդհանուր կազմակերպութիւնը իրենց լոյսութեամբ, Հայ ոստումնական բեղուն կեդրոն սը քանդելու արարքին մասնակից կ'ըլլան:

Որքան որ իւրաքանչիւրս ունինք մեր անվիճելի տեսակէտները՝ հետեւեալ կոչը կ'ուղղեմ իմ Մելգոնեանցի դպրոցակիցներուն որոնք զանազան պատճառներով ՀԲԸՄ՝ի ՄԿՏ՝ն բնաջնջելու փափաքին կողմնակից դիրքի մէջ կը գտնուին:

Ուշադրութեամբ կարդացէք Մելգոնեան եղբայրներու կտակը: Զգացականէն չտարուած վերլուծեցէք ձեր դիրքորոշումը յիշելով հետեւեալները.

Յիշեցէք ու մի՛ սոռնաք. ՀԲԸՄ՝ը չէր որ տուաւ ձեր անվճար ու բարձրորակ ոսումը: Մելգոնեան եղբայրներն էին անոնք:

Յիշեցէք ու մի՛ սոռնաք, եթէ կը հաւատաք թէ ՄԿՏ՝ի ուսումնական մակարդակը ներկայիս չէ այն ինչ որ ձեր շրջանին էր, յանձանքը մեր Հաստատութեանը չէ այլ միայն ՀԲԸՄ՝ին:

Ամէնայնդէպս՝ ՄԿՏ՝ի ներկայ շրջանավարտներու GCE՝ի քննութեանց յաջողութիւնները կը ջրէ այդ տեսակէտը:

Յիշեցէք ու մի՛ սոռնաք, երբ կ'ըսուի թէ ՀԲԸՄ՝ը ՄԿՏ՝ի փակումով “ժամանակին համաձայն քայլ կը յարմարցնէ” փուճ ասացուածք սըն է այս որ կը ներկայացուի իբր տեսակէտ: Սակայն երբ այսպիսի տեսակէտ սը կը քանդէ Մելգոնեան բարերարներուն տեսիլքը՝ այդ որեւէ մէկուն օգնութեան արժանի նպատակ ըլլալէ կը դադրի: Կարծէ՛

նաեւ կրկնել թէ Մելգոնեան եղբայրներուն տեսիլքը ՄԿՏՆ միշտ շարունակել է առանց փակելու, առ այդ՝ նիթական բոլոր միջոցները լրիւ նախատեսած են:

Յիշեցէք ու մի՛ սոռոնաք, անցեալի մեր պատմական կրթատեղիներուն ցաւալի փակումները օրինակ չեն կրնար ծառայել կատարելապէս ինքնաբաւ եւ գործոն ՄԿՏՆ գոյութենէ դատրեցնելու: Դպրոց փակելը մեր հայ էութեան ու նկարագրին մաս չկազմեր:

Յիշեցէք ու մի՛ սոռոնաք, երբ մեր կրթութեան օճախը քանդուելու վտանքին մէջ է ՎՖԼՄ՝ի հրահանքով, ձեր երախտագիտութեան ու խղճի պարտականութիւնն է մեր բոլորին միանալ հասարակաց ոտխիւն դէմ:

Յիշեցէք ու մի՛ սոռոնաք, եթէ ՎՖԼՄ՝ը յաջողի այս ծրագրուած աններելի փակումով՝ ոչ միայն քամերը քասելով գործակից եղած պիտի ըլլաք Սփիրքահայ կրթական կարեւորագոյն օրրաներէն մէկուն խաչելութեան՝ խիստ հաւանաբար օժանդակած պիտի ըլլաք նաեւ ՎՖԼՄ՝ի ցաւալի տարրալուծման: Կը տարակուսինք թէ այս հարձին շուրջ՝ Բարեգործականի վարիչները Տայ ազգին բազկերակը զգայնութեամբ քննած ըլլան:

Մամուլի մէջ յիշուած է թէ ՄԿՏՆ՝ի հիմնադրութեան 75րդ տարեդարձի տօնակատարութեանց ընթացքին Լոս Էնձրիլս ի մէջ մենք կարող չեղանք մէկ միլիոն տոլար հաւաքել ՎՖԼՄ՝ի հաշտոյն՝ Մելգոնեանի փրկութեան համար:

Իմ գաղաբարով՝ այդ ծրագիրը հապճէպով՝ վերջին ժամուն յաւցուած (թերեւս ալ կանխամտածուած) ձեռնարկի մը երեսոյթը ունէր ՎՖԼՄ՝ի ներկայացուցիչներու կողմէ, անկասկած մեզ՝ “գիւղացի բանուոր ամբոխս” զբաղ պահելու նպատակաւ մինչեւ որ ՄԿՏՆ՝ի փակման լրիւ ծրագիրները սշակուէին:

Նախախնամութիւնը ընդմիջեց ու դրամահաւաքը չիրագործուեցաւ: Բարեբախտաբար՝ որովհետեւ կտակին նիթական հայթայթանքին համաձայն ՄԿՏՆ՝ը դրամի բաց պէտք չէ ունենայ:

Այսօր ունինք բոլորովին տարբեր կացութիւն մը մեր առջեւ: Մեր Տաստատութեան գոյութիւնը հնձուորին բերքն է դառցած: Աշխարհի չորս ծագերէն Մելգոնեանցիներու սիրտերն ու քասկները բացուած կը հոսին դէպի հոն ուր մեծ դիմադրութիւնը տեղի պիտի ունենայ: Վրթովուած՝ անթիւ Տայեր նաեւ միացած են մեր շարքերուն զօրակից ըլլալու մեր մահու ու կենաց պայքարին՝ ՄԿՏՆ՝ի պատմական գոյութիւնը վերագրաւելու ու յաւերժացնելու նպատակաւ, Մելգոնեան եղբայրներու տեսիլքին ու փափաքին համաձայն:

Որեւէ Տայ որ կ'ըզգացուի այս կացութենէն՝ եթէ փափաքի նուիրատուութիւն ընել մեր նպատակին յաջողութեան համար կը խնդրուի այցելել հետեւեալ հասցէն
www.savemelkonian.org

Այժմ լուրջ հարցը հետեւեալն է. կ'արժէ կասեցնել այս փոթորիկը իր հարակից վնասներովը՝ մասնատրաբար ՎՖԼՄ՝ին:

Մեր դիրքը հստակ է: Մելգոնեան հաստատութեան շարունակականութիւնը անսակարկելի է, հիմնուած կտակի տրամադրութեանց տուեալներուն վրայ:

Յօդուածագիրերու համաձայն ՎՖԼՄ՝ զգացականէ դրդուած չէ որ կը գործէ: Ահա ներկայ կացութիւնը առիթը կ'ըստեղծէ այդ վարկածը փաստելու:

Ուրեմն կան երկու ընտրութիւններ. առաջինը շինիջ ուղղին է: Երկրորդը՝ թողու որ ներկայ դիրքատրուումները իրենց անխուսաբելի բախումովը պսակուին:

Ա) Շինարար քայլը ՀԲԸՄ-ի Կեդրոնական Վարչությունէն պէտք է գայ մեր փաստաբաններուն տեղեկացնելով թէ ՄԿՀՆ փակելու ծրագիրը լզուած է ու պատրաստ են բանակցութիւններու մտնել Մելգոնեան Միջազգային Սանուցին հետ՝ ՄԿՀ-ի “տրձակ”ը փոխանձելու առաջադրութեամբ: Այս նպատակը պէտք է նաեւ տեղեկացնել Էջմիածնի Կաթողիկոսին՝ ըստ Կտակին:

Բ) Երկրորդ ուղղին՝ լռութեամբ ու անտարբերութեամբ դիմատրել այս խնդրին լրջութիւնը. ծնունդ տալով դատարաններու մէջի պայքարին: Այն անհաւանական պարագային եթէ ՀԲԸՄ-ի կեդրոնական վարչութիւնը արտօնուի գործադրել իր ծրագիրը ու հասնի իր փափաքի “յաղթանակին”, այդ արարքին դափնին պիտի ըլլայ անհասմանստօրէն դառն ու թանկ: Որովհետեւ այս հարցին վերջին դատախազը անխուսաբելիօրէն պիտի ըլլայ Հայ ժողովուրդը:

“Ինչ է վաստակը այն անձին որ կը շահի ամբողջ աշխարհը բայց՝ կը կորսնցնէ իր հոգին:”

Ահա երկծայրի սուրը Մելգոնեանի:

Առման Այալթին

Վէնքուվըր Գանատա